

□ *O, hər zaman elmə bağlılığı, ictimai fəaliyyəti ilə cəmiyyətdə sağlam mənəvi idealların möhkəmlənməsinə çalışıb, tibb kadrların inkişafına səy göstərmiş, çalışdığı ali təhsil ocağında tələbələrə necib, ulvi məqsədlərə yönəltmək, intellektual səviyyəsini yüksəltmək məramı ilə daim diqqət mərkəzində olub. Elə buna görə də elmi-pedaqoji fəaliyyəti həmişə yüksək qiymətləndirilib, həmkarları, dostları və tələbələr arasında dərin hörmətə sahib olub. Əlbəttə, bu cür nüfuzu, sevgini o, dərin elmi zəkası, səmərəli elmi axtarırları, yüksək insani keyfiyyətləri və ən vacibi isə halal əməyi ilə qazanıb.*

tədris, təlim-tərbiyə işlərinə ürkədən bağlanması ilə əməkdaşların, eləcə də kafedra müdiri, professor Kamil Bala-kişiyevin hörmət və rəğbətini qazanıb.

Vaqif müəllim həmin kafedranın müdiri vəzifəsinə seçildiyi 1995-ci ildən etibarən tədrisin dünyanın inkişaf etmiş ali məktəblərinin kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri səviyyəsində

fakültələrinin anatomiya kafedralarının müəssisləri ilə yaratdığı dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri ölkəmizdə morfologiya elminin müasir tələblər səviyyəsində dinamik inkişafına güclü təkan verib.

Vaqif müəllimin pedaqoji fəaliyyətindən söhbət açarkən bir məqama da xüsusi diqqət yetirmək

Tanınmış alim, təcrübəli pedaqoq

Ömrünün müdriklik çağını yaşayan görkəmli alimin tələbələri, rəhbərliyi altında elmi dərəcələr alan və tibb elmi sahəsində özünəməxsus yeri və rolu ilə nüfuz qazanan insanlar bu gün respublikamızın səhiyyə sistemində, idarəetmənin müxtəlif sahələrində çalışır və ölkəmizin tərəqqisində öz bilik və bacarıqlarını əsirgəmir.

Söhbət Azərbaycan Tibb Universitetinin insan anatomiyası kafedrasının müdiri, Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü, Azərbaycan Morfoloqlar Assosiasiyasının sədri, Beynəlxalq Morfoloqlar Assosiasiyası Koordinasiya Şurasının, Avropa Təbiət Elmləri Akademiyası və Türk Dünyası Araşdırmaları Uluslararası Elmlər Akademiyasının üzvü, Əməkdar elm xadimi və Əməkdar həkim, tibb elmləri doktoru Vaqif Şadlinskidən gedir. Onun ömür yolu haqqında aydın təsəvvür yaransın deyə, əvvəlcə bu böyük alimin uşaqlıq, gənclik illərinə qıscaca nəzər salaq.

1940-cı il yanvarın 24-də Vədi rayonunun Böyük Vədi kəndində ziyalı ailəsində dünyaya göz açan professor Vaqif Şadlinskiyə ailəsi 1948--1950-ci illər erməni deportasiyasına məruz qalaraq məcburi köçkün həyatı yaşayıb. Atasını Bilas müəllim əvvəl doğma yurdundan perik salından sonra isə Şəmkirin Leninkənd qəsəbəsindəki (indiki Çinarlı) orta məktəblərdə direktor vəzifəsində çalışıb. Təlim-tərbiyə və maarifləndirmə sahələrində göstərdiyi qüsursuz xidmətlərinə görə Lenin və Qırmızı Əmək Bayrağı ordenlərinə, "Əməkdar müəllim" fəxri adına layiq görülmüş. Xalq qəhrəmanı Abbasqulu bəy Şadlinskiyə yaxın qohumu olan Bilas Şadlinski dövrünün bacarıqlı pedaqoqlarından, dəyərli ziyalılarından biri kimi tanınıb. Anası Gülzərar xanım isə səkkiz uşaq boya-başa çatdırıb.

Göründüyü kimi, başı müsibətlər çəkən bu ailə zəhmətə, elmə, maarifə bağlı olub, el-obada xətir-hörməti halallıqla, vətənpərvərliklə qazanıb. Təbii ki, bütün bu keyfiyyətlər, xüsusən gənclik illərindən ağır zəhmətə qatlaşması gələcəyin tanınmış aliminin 1963--1968-ci illərdə Azərbaycan Tibb İnstitutunda oxuyarkən ona bəslənən ümidləri doğrultmasına öz müsbət təsirini göstərmiş. Dərin zəkası və çalışqanlığı gənc Vaqif müəllimin

sonrakı elmi fəaliyyətində mühüm uğurlara imza atmasında, bir insan, vətəndaş, pedaqoq, alim, ictimai xadim kimi cəmiyyətdə nüfuz qazanmasında mühüm rol oynayıb.

Burada bir məqamı da xüsusi qeyd etmək yerinə düşür. Professor Vaqif Şadlinskiyə atası Bilas müəllim ömrü boyu kitabə, elmə sonsuz sevgi ilə bağlı olub. Tarixi araşdırmalara da böyük maraq göstərmiş. Yaratdığı zəngin kitabxanasında da ermənilərin qonşu ölkələrdən Azərbaycana nə vaxt, nə səbəbə köçürülmələrindən, terrorçu "Daşnaksütyun" partiyasının xalqımıza qarşı düşmənçilik fəaliyyətindən, törətdikləri qırğınlardan, əsassız torpaq iddialarından bəhs edən qəzet-jurnal məqalələri, broşuralar, kitablar və digər sənədlər xüsusi yer tuturdu. Elə gün olmazdı ki, məktəbli gənclər, qıraət həvəskarları, qəsəbəyə yolu düşən qonaqlar bu kitabxanaya baş çəkib onları maraqlandıran, düşündürən məsələlərlə bağlı məlumat almasınlar. Bax, yeniyetmə Vaqifin kitabə, elmə, tarixə dərinindən bağlılığı həm də bu zəngin mənbədən qaynaqlanıb.

Əməkdar elm xadimi Vaqif Şadlinski 1970-ci ildə o vaxtkı Tibb İnstitutunun insan anatomiyası kafedrasında elmi-pedaqoji fəaliyyətə başlayıb. İlk günlərdən nizam-intizamı, yeniliyə can atması ilə diqqət çəkib. Səmimiyyəti,

qurulması üçün universitetdə aparılan islahatlarda, həyata keçirilən tədbirlərdə yaxından iştirak edib. Təhsil, təlim-tərbiyə sahəsində əldə etdiyi uğurlara görə dərəcələrlə ATU rektorluğunun və Səhiyyə Nazirliyinin fəxri fərmanlarına layiq görülmüş.

Tanınmış alim-pedaqoq Azərbaycan Tibb Universitetində çalışdığı dövrdə elmi fəaliyyəti ilə yanaşı, ictimai işlərdə də fəallığı ilə seçilib. O, eyni zamanda, müalicə-profilaktika fakültəsinin dekan müavini, ümumi işlər üzrə prorektor, həmkarlar ittifaqı komitəsinin sədri, tədris işləri üzrə prorektor vəzifələrini yerinə yetirərkən də prinsipallığı, obyektivliyi, humanistliyi ilə hörmət qazanıb. İllər ötdükcə Vaqif müəllimin elmi-pedaqoji, ictimai-siyasi fəaliyyətinin miqyası da genişləniş. Professor ölkəmizdə morfologiya elminin insan anatomiyası sahəsində elmi axtarırlarını və bu fənnin tədrisini onun spesifikasına uyğun daim təkmilləşdirərək yüksək nəticələr qazanıb, bu sahəni beynəlxalq aləmdə layiqincə təmsil edib.

Vaqif Şadlinski kafedra müdiri kimi dünyanın bir sıra ali tibb məktəblərinin insan anatomiyası kafedralarının müdirləri, morfoloji elmlərlə məşğul olan görkəmli tibb alimləri ilə rəsmi müqavilələr imzalamaya, yeni layihə və proqramlar hazırlanmağa, kafedranın beynəlxalq əlaqələrini genişləndirməyə nail olub. Onun İ.M.Seçenov adına Moskva Dövlət Tibb Universitetinin insan anatomiyası kafedrasının müdiri, akademik M.R.Sapinlə, Moskva Dövlət Tibbi-Stomatologiya İnstitutunun insan anatomiyası kafedrasının müdiri, akademik L.L.Kolesnikovla, akademik D.V.Bajenovla, Tbilisi Morfologiya İnstitutunun direktoru, akademik N.A.Cavaxişvili ilə, Xarkov Dövlət Tibb İnstitutunun insan anatomiyası kafedrasının müdiri, professor V.V.Bobinlə, həmcinin Almaniyadan dünya şöhrətli anatom-alim, professor A.Şumaxerlə, Gürcüstandan olan akademik T.Gibradze, Kazan, Ufa, Mahaçqala alimləri, Türkiyənin bir sıra universitetlərinin tibb

istərdik. Bu, böyük alimin rəhbərlik etdiyi kafedranın hazırda işinin müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulması ilə bağlıdır. Xatırladaq ki, Vaqif müəllimin səyi ilə kafedranın unikal tədris muzeyinin sahəsi son illərdə xeyli genişləndirilib və yeni eksponatlarla zənginləşdirilib. Tələbələrin təhsili və əməkdaşların fəaliyyəti üçün burada hər cür şərait yaradılıb, bütün dərslər otaqları müasir avadanlıqla təchiz olunub.

Təhsildə ən yeni tədris metodlarından-- kompüter otaqlarından, animasiyalardan, son innovativ texnologiyalardan, müxtəlif proqramlardan düşünülmüş şəkildə geniş istifadə edilir. Anatomiyanın bütün sahələri üzrə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində çoxsaylı dərslik, atlas, anatomik terminologiya kitabları, dərslər vəsaitləri, tədris-metodik ədəbiyyat yazılıb və nəşr olunub. Kafedrada morfoloqların beynəlxalq elmi konfranslarının keçirilməsinin təşkili və belə tədbirlərin materiallarının toplu şəkildə çap olunmasının təmin edilməsi diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Alimin kafedraya rəhbərlik etdiyi dövrdə onun elmi məsləhətçiliyi və rəhbərliyi altında neçə-neçə elmlər doktoru, tibb üzrə fəlsəfə doktoru hazırlanıb, 500-ə yaxın elmi işi, o cümlədən çoxsaylı monoqrafiya, dərslik və dərslər vəsaiti, onlarca elmi-kütləvi məqaləsi işıq üzünə görüb. Akademik Yusif Məmmədliyev mükafatı, Hacı Zeynalabdin Tağıyev mükafatı, BMT-nin Təltiflər Komitəsinin I dərəcəli Hippokrat ordeni, Albert Şvaytzer mükafatı, Robert Kox medalı, UNESCO-nun Beynəlxalq Akademiyasının qızıl medalı və s. bir sıra beynəlxalq mükafat və təltiflərə layiq görülmüş. Vaqif Şadlinski Azərbaycanda və bir sıra xarici ölkələrdə çıxan tibbi jurnalların redaksiya heyətlərinin üzvü kimi də yorulmaq bilmədən fəaliyyət göstərmiş.

Prinsipiallığı, yüksək idarəçilik qabiliyyəti, tədqiqatçılıq əzmi və insani keyfiyyətləri ilə fərqlənən professor Vaqif Şadlinskiyə bundan sonra da səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyətində uğurlar arzu edirik.

Vaqif BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"